

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Західноукраїнський національний університет
Факультет економіки та управління
Кафедра менеджменту, публічного управління та персоналу

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
для проведення практичних занять
«ІННОВАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ»
студентів денної форми навчання
освітньо-професійної програми «Менеджмент»
першого ступеня вищої освіти (бакалавр)
спеціальності 073 «Менеджмент»

Тернопіль
ЗУНУ
2025

Микитюк Ю. І. Методичні рекомендації для проведення практичних занять з навчальної дисципліни «Інноваційний менеджмент» студентів освітньо-професійної програми «Менеджмент» денної форми навчання першого ступеня вищої освіти (бакалавр) спеціальності 073 «Менеджмент». Тернопіль: ЗУНУ, 2025. 24 с.

Укладач:

Микитюк Ю. І., доктор філософії, доцент кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу

Рецензенти:

Кузнецова І. О., д.е.н., професор, завідувачка кафедри менеджменту організацій Одеського національного економічного університету

Августин Р. Р., д.е.н., професор, професор кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу Західноукраїнського національного університету

*Розглянуто та рекомендовано на засіданні кафедри менеджменту,
публічного управління та персоналу
(Протокол № 20 від 19 березня 2025 р.)*

ЗМІСТ

1. МЕТА І ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ.....	4
2. ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ З ДИСЦИПЛІНИ «ІННОВАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ».....	7
3. СИТУАЦІЙНІ ЗАВДАННЯ ТА ТРЕНІНГОВІ ВПРАВИ.....	10
4. ТРЕНІНГ З ДИСЦИПЛІНИ	18
5. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	21

МЕТА І ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Метою дисципліни «Інноваційний менеджмент» є:

- формування у здобувачів поглибленого розуміння сучасних системних уявлень про сутність, завдання та функції інноваційного менеджменту;
- набуття знань про зміст, особливості та роль інновацій у розвитку організацій в умовах динамічного зовнішнього середовища;
- формування у здобувачів сучасного управлінського мислення, комплексу знань і навичок розроблення, прийняття та реалізації управлінських рішень у сфері інноваційної діяльності з використанням сучасних наукових підходів, методів, інструментів і технологій;
- набуття системних знань із теорії, методики та організаційних основ управління інноваційною діяльністю підприємств та установ;
- оволодіння інструментарієм управління інноваційними процесами, зокрема стратегічного, проектного та технологічного менеджменту;
- розвиток здатності до генерації, оцінювання та впровадження інновацій у реальному бізнес-середовищі;
- формування практичних навичок забезпечення результативності та конкурентоспроможності організації шляхом впровадження інноваційних рішень.

Мета проведення практичних занять полягає у тому, щоб студенти розкрили свій потенціал інноваційного мислення, вміння аналізувати конкретні управлінські ситуації, формулювати оптимальні шляхи впровадження інновацій та приймати обґрунтовані управлінські рішення.

Завдання проведення практичних занять:

- сформулювати практичні навички з управління інноваційною діяльністю організацій;
- розвивати здатність до критичної оцінки інноваційного потенціалу підприємств, ідентифікації проблем і пошуку ефективних рішень для їх подолання;
- закріпити навички практичного використання теоретичних знань для управління інноваціями у конкретних організаційних умовах.

У процесі викладання навчальної дисципліни «Інноваційний менеджмент» основна увага приділяється формуванню професійних компетентностей.

Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни:

- поглиблене розуміння сучасних системних уявлень про інновації як фактор розвитку підприємства;
- знання про особливості формування та реалізації інноваційної стратегії організації;
- вміння ідентифікувати можливості інноваційного розвитку та застосовувати сучасні методи оцінювання інноваційного потенціалу;
- володіння техніками управління інноваційними процесами та проектами;
- здатність аналізувати середовище інноваційного розвитку, виявляти бар'єри та ризики інноваційної діяльності;
- навички практичного мислення, здатність до генерації нових ідей, розробки та реалізації інноваційних проектів;
- сучасне управлінське мислення, уміння приймати нестандартні рішення в умовах змін;
- здатність до самоосвіти та підвищення професійної компетентності у сфері інновацій;
- уміння організовувати ефективну командну роботу над інноваційними проектами, налагоджувати партнерство та комунікації;
- здатність представляти інноваційні проекти, формувати позитивний імідж інноваційної діяльності організації.

Результати навчання:

- знати теоретичні засади інноваційного менеджменту, концепції та моделі інноваційного розвитку;
- розуміти процеси управління інноваціями на макро- та мікрорівнях;
- аналізувати внутрішнє та зовнішнє середовище організації для формування інноваційної стратегії;
- здійснювати ефективне управління інноваційними процесами, проектами, ресурсами та ризиками;
- обґрунтовувати й реалізовувати управлінські рішення щодо розвитку інноваційної діяльності підприємства;
- планувати й здійснювати наукові та прикладні дослідження в галузі інноваційного менеджменту;

- презентувати результати інноваційних проєктів для фахової аудиторії, партнерів, інвесторів.

При проведенні практичних занять реалізуються такі форми навчального процесу:

- усне опитування студентів з тематики, винесеної на обговорення;
- дискусійне обговорення актуальних проблем інноваційного менеджменту;
- виконання практичних завдань і ситуаційних вправ;
- розробка бізнес-кейсів щодо впровадження інновацій;
- захист міні-проєктів, тренінги, ділові ігри;
- тестовий контроль знань.

Організація практичних занять з дисципліни «Інноваційний менеджмент» та зміст практичних завдань спрямовані на:

- розвиток навичок прийняття рішень у сфері інноваційної діяльності;
- підготовку до розробки, оцінки та впровадження інноваційних проєктів;
- формування вмінь представляти результати інноваційних досліджень;
- формування здатності до створення інноваційної культури в організації.

У результаті практичних занять студенти повинні:

- вміти ідентифікувати проблеми й можливості інноваційного розвитку;
- застосовувати набуті знання для оцінки ефективності інноваційних процесів;
- здійснювати пошук рішень щодо вдосконалення інноваційної діяльності;
- використовувати сучасні методи і технології для реалізації інноваційних проєктів у діяльності організації.

ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ З ДИСЦИПЛІНИ «ІННОВАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ»

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 1

Тема: Сутність понять управління інноваціями.

Мета: Вивчити сутність, розвиток та основні поняття «Інноваційний менеджмент»

Обговорення проблемних питань теми:

1. Сутність та зміст інноваційного менеджменту.
2. Функції інноваційного менеджменту.
3. Менеджери в інноваційній сфері.
4. Рішення в інноваційному менеджменті та методи їх прийняття.
5. Інноваційний менеджмент у фірмах Японії та США.
2. Вирішення управлінських ситуацій та розв'язання практичних завдань

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 2

Тема: Інноваційна діяльність як об'єкт інноваційного менеджменту.
Державна підтримка інноваційної діяльності

Мета: Розглянути питання інноваційної діяльності.

Обговорення проблемних питань теми:

1. Загальна характеристика інноваційного процесу: поняття, сутність, зміст.
2. Структура інноваційного процесу.
3. Моделі поширення інновацій.
4. Чинники успішності та невдач нововведень
5. Роль держави у створенні механізму регулювання інноваційного процесу та інноваційної діяльності.
6. Державна інноваційна політика.
7. Методи реалізації інноваційної політики.
2. Вирішення управлінських ситуацій та розв'язання практичних завдань

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 3

Тема: Державна підтримка інноваційної діяльності.

Мета: Розглянути та обговорити механізми державної підтримки інноваційної діяльності.

Обговорення проблемних питань теми:

1. Роль держави в здійсненні інноваційної діяльності.
2. Значення інноваційної діяльності для формування сучасної моделі економічного зростання національної економіки України.

3. Ринкові механізми в галузі наукової і науково-технічної діяльності.
4. Держава як головний суб'єкт інноваційної діяльності.
5. Формування національної моделі регулювання інноваційної діяльності.
6. Сучасний стан і перспективи розвитку інноваційної діяльності в Україні, особливості інноваційного розвитку в провідних індустріальних країнах.

2. Вирішення управлінських ситуацій та розв'язання практичних завдань

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 4

Тема: Типи організаційних структур управління і методи організації забезпечення інноваційних процесів на підприємстві.

Мета: Засвоїти особливості та типи організаційних структур управління і методи організації забезпечення інноваційних процесів на підприємстві.

Обговорення проблемних питань теми:

1. Особливості побудови організаційних структур НДДКР.
2. Основні види організаційних структур НДДКР.
3. Основні методи організації інноваційного процесу.
4. Організація роботи «змішаних бригад».
5. Досвід управління науково-дослідною діяльністю в японській компанії «Мацусіта електрик індастріал».

2. Вирішення управлінських ситуацій та розв'язання практичних завдань

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 5

Тема: Управління інноваційним розвитком підприємства.

Мета: Розглянути теоретичні і практичні основи управління інноваційним розвитком підприємства.

Обговорення проблемних питань теми:

1. Економічні передумови управління інноваційним розвитком господарюючих суб'єктів у нестабільному середовищі.
 2. Концепція управління інноваційним розвитком підприємств.
 3. Структура організаційно-економічного механізму управління інноваційним розвитком підприємства.
 4. Розробка концепції інноваційного проекту.
 5. Планування інноваційного проекту.
 6. Організація контролю і регулювання програми.
2. Вирішення управлінських ситуацій та розв'язання практичних завдань.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 6

Тема: Управління ризиками в інноваційній діяльності.

Мета: Дати оцінку ризику при виборі партнерів для лілового співробітництва при реалізації проектів інноваційного розвитку.

Обговорення проблемних питань теми:

1. Інновації і ризик: проблеми і методи оцінки.
 2. Порівняльний аналіз методів кількісної оцінки ризику.
 3. Теоретико-методологічні основи факторного аналізу ризику в умовах нечіткої оцінки впливу окремих факторів.
 4. Аналіз чинників ризику на етапах вибору цільового ринку.
 5. Розробка і виведення нового товару на ринок. Фактори ризику.
 6. Оцінка ризику при виборі партнерів для лілового співробітництва при реалізації проектів інноваційного розвитку.
2. Вирішення управлінських ситуацій та розв'язання практичних завдань

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 7

Тема: Управління інноваційним проектом.

Мета: Розглянути процес управління інноваційним проектом.

Обговорення проблемних питань теми:

1. Основні етапи розробки і реалізації інноваційного проекту.
 2. Управління інноваційним проектом як процес прийняття і реалізації управлінських рішень.
 3. Процедура розробки інноваційного проекту.
 4. Управління реалізацією інноваційних проектів.
 5. Ресурсне забезпечення інноваційного проекту.
2. Вирішення управлінських ситуацій та розв'язання практичних завдань.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 8

Тема: Оцінка ефективності інноваційної діяльності.

Мета: Дати оцінку інвестиційно-інноваційної діяльності підприємства та визначити ефективність інвестиційного та інноваційного проекту.

Обговорення проблемних питань теми:

1. Тенденція розвитку науково-технічного прогресу і його взаємодія з природним і соціальним середовищем.
 2. Сутність проблеми оцінки ефективності інновацій.
 3. Види ефективності (ефектів).
 4. Методи оцінки економічної ефективності інноваційної діяльності.
2. Вирішення управлінських ситуацій та розв'язання практичних завдань.

СИТУАЦІЙНІ ЗАВДАННЯ ТА ТРЕНІНГОВІ ВПРАВИ

Ситуаційне завдання 1

Запропонуйте нововведення для поліпшення освітнього процесу у закладі вищої освіти. Це може бути комп'ютерна технологія, порядок складання розкладу занять, організація практичних занять, створення бази даних тощо. Завдання: Обґрунтуйте доцільність здійснення нововведення (назва нововведення, мета, яка має бути досягнута, ступінь новизни пропозиції, порядок реалізації проекту, необхідні ресурси, передбачувана ефективність пропозиції)

Ситуаційне завдання 2

Якщо тридцять років тому у світі в різних сферах досліджень і інноваційної діяльності домінували центри, зосереджені в основному в США і Західній Європі, то сьогодні прогрес науки і технологій привів до поліцентричної структури дослідницьких і інноваційних систем. Обґрунтуйте, чи є за таких умов в Україні шанс на вигідних умовах залучитися до технологічної і виробничої конкуренції на світовому ринку.

Ситуаційне завдання 3

Використовуючи дані експертно-аналітичних обстежень «The Global Innovation Index» та «The Global Competitiveness Index», за допомогою засобів Microsoft Office Excel побудувати графіки, що відображають: а) кореляцію між глобальним індексом інновацій та ВВП на душу населення за країнами світу; б) кореляцію між глобальним індексом інновацій та індексом глобальної конкурентоспроможності. Проаналізувати отримані результати

Ситуаційне завдання 4

За умов підвищення рівня конкурентної боротьби підприємство готельного господарства «STAR+» вирішило змінити стратегію розвитку, а саме: – впровадити нову комп'ютерну систему обліку клієнтів вартістю 50 тис. грн; – провести реконструкцію з метою створення бізнес-клубу; – придбати нове обладнання вартістю 100 тис. грн.; – спрямувати 120 тис. грн на підвищення кваліфікації співробітників підприємства; – придбати акції транспортного підприємства на суму 250 тис. грн. Визначте заходи, які зв'язані з інноваціями за їх видами.

Ситуаційне завдання 5

Багато талановитих менеджерів час від часу придумують новий ринок або нове застосування для відомого товару. Наприклад, Arm&Hammer Baking Soda, що виробляла харчовий продукт соду, тепер продає цей товар як засіб для вбирання запахів у холодильнику. В рекламі організація радить споживачам відкрити пачку соди, покласти в холодильник, і запах зникне. Це призвело до зростання продажу товару. В іншому випадку менеджери можуть продовжити цикл існування товару, перевівши його на інший ринок. Зокрема, технічно застарілі в розвинених країнах товари з успіхом продають у менш розвинених країнах.

Завдання. 1. Складіть список п'яти простих продуктів, які мають порівняно широкі можливості (наприклад, олівець).

2. Придумайте два-три альтернативні застосування для них (олівець можна використати як шину для зламаного пальця в разі потреби).

3. Оцініть потенційний ринок для альтернативного призначення продукту (наприклад, ринок олівців-шин малий).

Ситуаційне завдання 6

Приведіть приклади відомих Вам винаходів, відкриттів, новацій та нововведень.

Таблиця 1

Винаходи, відкриття, новації, нововведення

Винаходи	Відкриття	Новації	Нововведення

Ситуаційне завдання 7

Ви працюєте у відділі головного технолога. Перебуваючи у відрядженні на родинному підприємстві, ви виявили, що ваші колеги модернізували технологічний процес (витрати на модернізацію – 650 тис. грн, модернізація виконана за 8 місяців, економічний ефект – 925 тис. грн). До кого ви звернетесь після прибуття на підприємство з ідеєю провести подібну модернізацію?

Варіанти відповіді: 1. До начальника свого відділу.

2. До головного технолога.

3. До головного інженера.

4. До співробітників свого відділу.

Ситуаційне завдання 8

Здійснити аналіз законодавчої бази України щодо інноваційної діяльності. Результати записати у формі таблиці.

Таблиця 1

Законодавча база України щодо інноваційної діяльності

№ з/п	Назва закону чи нормативного акту	Дата та номер	Основне призначення

Ситуаційне завдання 9

Визначте характерні риси сучасної податкової політики щодо інноваторів. Розділіть їх на ті, що сприяють інноваційній діяльності, та ті, що її гальмують.

Ситуаційне завдання 10

Чому Україна, не дивлячись на високий науковий і інноваційний потенціал, поступається багатьом країнам на ринку високих технологій та інновацій? Які кроки, на вашу думку, необхідно здійснити українським промисловцям і підприємцям для завоювання ринку hi-tech і інновацій?

Ситуаційне завдання 11

Самостійно оберіть країну та дослідіть її інноваційну інфраструктуру. Визначте базові елементи інноваційної інфраструктури країни, наведіть приклади.

Ситуаційне завдання 12

Порахуйте, за скільки років окупляться витрати на придбання ліцензії на виготовлення побутової кухонної машини, якщо вартість ліцензії становить 30 тис. грн, а капітальні витрати освоєння її випуску – 250 тис. грн. Собівартість машини – 98 грн, рентабельність – 16%. Річний обсяг виробництва – 1200 шт.

Ситуаційне завдання 13

Визначте, до якого типу інноваційного підприємства належить фірма, яка характеризується наступним чином: ПАТ «Бісмарк», зайняте масовим випуском виробів, володіє великими ресурсами, має колектив з 20 тис. осіб. У плановому порядку переходить на нові моделі.

Ситуаційне завдання 14

Визначте, до якого типу належить підприємство, яке характеризується наступним чином: ПАТ «Сократ-1» – мале підприємство з 50 працівниками, зайняте наданням наукоємких послуг (консультаційна діяльність, програмування, підготовка кадрів).

Ситуаційне завдання 15

Визначте, до якого типу інноваційного підприємства належить підприємство, яке характеризується наступним чином: ПАТ «Екшен» – середня організація з 2000 колективом, що складається з 2000 осіб, випускає широкий спектр наукоємної оригінальної продукції малими партіями, постійно шукає ніші.

Ситуаційне завдання 16

За американською статистикою, лише 5 з 10 нових компаній успішно проходять увесь цикл і демонструють реальні результати. Що лежить в основі успішного здійснення процесу створення нового бізнесу? Що є стимулом для створення нових підприємств?

Ситуаційне завдання 17

Ви – директор комунального підприємства «Міський кінотеатр». Для комунального кінотеатру на даний час актуальними є наступні проблеми: існування кінотеатру не за рахунок основної діяльності, а за рахунок орендарів; низька відвідуваність кіносеансів; необхідність ремонтних робіт та заміни обладнання. Населення міста складає 230 тис. осіб. Кінотеатр – останнє в місті підприємство даного профілю.

Завдання: 1. Здійсніть SWOT-аналіз ситуації, що склалася на комунальному підприємстві «Міський кінотеатр», на основі якого побудуйте SWOT-матрицю.

2. Запропонуйте організаційні, технологічні та інформаційні нововведення, які сприятимуть підвищенню ефективності функціонування кінотеатру.

Ситуаційне завдання 18

За умов підвищення рівня конкурентної боротьби підприємство готельного господарства «А+» вирішило змінити стратегію розвитку, а саме: – впровадити нову комп'ютерну систему обліку клієнтів вартістю 25 тис. грн; 51 – провести реконструкцію з метою створення бізнес-клубу; – придбати нове обладнання вартістю 30 тис. грн: – спрямувати 40 тис. грн на підвищення кваліфікації

співробітників підприємства; – придбати акції транспортного підприємства на суму 70 тис. грн. Визначте заходи, які зв'язані з інноваціями за їх видами.

Ситуаційне завдання 19

Підприємство запроваджує у виробництво новий вид продукції. Очікуваний чистий прибуток складе 300 тис. грн., норма рентабельності – 18%. Для запуску виробництва планується купівля обладнання на суму 70 тис. грн. Амортизаційні відрахування за рік складуть 20 тис. грн. Чи буде економічно доцільним освоєння нового продукту? Обґрунтуйте відповідь з використанням терміну окупності інвестицій, річної рентабельності капіталовкладень.

Ситуаційне завдання 20

Підприємство планує випускати нову продукцію. Визначити ефективність здійснення нововведень з урахуванням ризику, якщо плановий річний обсяг нового виробу 680 тис шт., продажна ціна виробу 150 грн., життєвий цикл виробу 1,5 роки, імовірність технологічного успіху 62%, імовірність одержання комерційного успіху 70%, сума витрат на реалізацію нововведення – 700 тис грн.

Ситуаційне завдання 21

Запропоновані до впровадження три винаходи. Визначте, який з них найрентабельніший, якщо відомо, що інвестиції: по першому винаходу становлять 4460,5 грн, по другому – 7500,6 грн, по третьому – 12500,0 грн; очікуваний прибуток: по першому винаходу становить – 6400,2 грн, по другому – 9770,5 грн, по третьому – 14750,5 грн.

Ситуаційне завдання 22

У виробництво впроваджується новий агрегат для упакування тари. Визначити економічний ефект від використання нового агрегату з урахуванням чинника часу та питомих капіталовкладень.

Показники	Роки					
	1	2	3	4	5	6
Результати, грн	14260	15 812	16662	18750	26250	28750
Витрати, грн	996	4233	10213	18 140	18396	20148
Коефіцієнт дисконтування 10 %	0,9091	0,8264	0,7513	0,683	0,6209	0,5645

Ситуаційне завдання 23

Проектний інститут розробляє технологічний процес (потокової лінії) з переробки сільськогосподарської сировини. Вартість проектних робіт становить 64 тис. грн, які мають бути освоєні протягом двох років: 44 тис. грн – першого року і 20 тис. грн – другого.

Виготовлення технічних засобів триватиме рік. Вартість обладнання 70 тис. грн, а монтажу – 24 тис. грн, який також має бути виконаний протягом року.

Освоєння проектованого технологічного процесу дасть змогу переробляти щорічно 1000 т сировини і виробляти 200 тис. банок консервної продукції за ціною 2,1 грн за банку. Собівартість продукції 1,6 грн за банку.

Супутні капіталовкладення становлять 1100 грн щорічно. Термін експлуатації потокової лінії 5 років.

Обчисліть економічний ефект від використання нової технології.

Ситуаційне завдання 24

Визначте величину комерційного ефекту у виробника і споживача нової формувальної машини, якщо витрати на її виробництво становлять 5250 грн, рентабельність виробництва 42 %, ставка податку на прибуток 30 %.

Використання машини дає можливість довести потужність цеху до 3000 шт. на рік. Ціна виробу становить 1,7 грн, а собівартість – 1,02 грн.

Супутні капіталовкладення дорівнюють 500 грн щорічно. Термін експлуатації машини згідно з технічною документацією 4 роки.

Ситуаційне завдання 25

Розрахуйте загальні витрати на створення нової техніки і дайте оцінку впливу кількісних та якісних факторів на зміну загальних витрат порівняно з базовим роком. Вихідні дані:

Показники	Базовий рік	Поточний рік
Середні витрати на розробку одного взірця, тис.грн	2200	2160
Кількість створених взірців, шт.	200	250

Ситуаційне завдання 26

Визначте, який із трьох запропонованих винаходів найбільш рентабельний (індекс доходності).

Вихідні дані:

№ винаходу	Інвестиції, тис.грн.	Передбачуваний дохід, тис.грн.
1	4460,5	2400,2
2	7500,6	9770,5
3	12500	14750,5

Ситуаційне завдання 27

Вам пропонується інвестувати два інноваційні проекти на вибір. При цьому варто враховувати, що:

- перша інвестиція припускає втрату 1 млн грн з імовірністю 0,5;
- друга – утрату 2 млн грн з імовірністю 0,3. Яке рішення пов'язане з меншим ризиком?

Ситуаційне завдання 28

Розрахуйте економічний ефект від впровадження у виробництво нового агрегату по упаковці тари з врахуванням факторів часу та величини питомих витрат. Вихідні дані:

Показники	Роки розрахункового періоду					
	1	2	3	4	5	6
Результат – Р	14260	15812	16662	18750	26250	28750
Витрати – В	996	4233	10213	18140	18396	20148
Коефіцієнт дисконтування при ставці доходу 10%	0,9091	0,8264	0,7513	0,683	0,6209	0,5645

Ситуаційне завдання 29

Використовуючи метод приведених затрат визначіть із трьох варіантів найбільш ефективний варіант, який запропоновано до використання винаходу. Вихідні дані:

Показники	Варіанти		
	1	2	3
Інвестиції, тис. грн.	22500	27600	19700
Витрати виробництва на одиницю виробу, грн.	13600	14700	13700
Річний обсяг виробництва, шт	700	1100	2500

Ситуаційне завдання 30

Мале підприємство придбало новий прилад контролю параметрів якості виробів. Ціна приладу 10000 грн, супутні одноразові витрати, пов'язані з експлуатацією приладу, в сумі 3000 грн розподілені по роках експлуатації рівномірно. Використання нового приладу дало змогу збільшити продуктивність до 80000 виробів на рік. Собівартість виробу – 720 грн, а ціна – 860 грн. Нормативний строк служби приладу – 4 роки.

Обчисліть економічний ефект від придбання та експлуатації нового приладу.

ТРЕНІНГ З ДИСЦИПЛІНИ

Тренінг проводиться у навчальному процесі підготовки магістрів з метою вироблення практичних навичок прийняття управлінських рішень з урахуванням вимог і завдань, що постають перед публічними установами і організаціями в сучасних умовах, з використанням сучасних наукових підходів, методів, технологій; практичних навичок з питань, які відображають особливості менеджменту установ і організацій публічної сфери, та можливі напрями підвищення його результативності.

Організація і порядок проведення тренінгу

1. Вступна частина. Актуалізація теми тренінгового заняття та структуризація процесу його проведення. Ознайомлення магістрів з метою тренінгу, його завданнями, процедурою проведення, очікуваними результатами. Представлення програми тренінгу.

2. Організаційна частина. Встановлення правил проведення тренінгу, формування малих робочих груп (3-5 груп), визначення завдань та розподіл ролей. Забезпечення учасників тренінгу роздатковими матеріалами: таблицями, бланками документів, алгоритмами проведення, інструкціями.

3. Практична частина. Виконання тренінгових завдань у малих групах з використанням базових та інноваційних методів проведення тренінгу за визначеною темою (проблемою). Підготовка презентаційних матеріалів за результатами виконання тренінгового завдання.

4. Підведення підсумків. Презентація практичної роботи в малих групах. Обговорення результатів виконання завдань, обмін думками з проблематики теми тренінгу, підведення підсумків, оцінка результативності роботи в групах та досягнення поставлених цілей тренінгу.

ТЕМАТИКА ТРЕНІНГУ

Завдання тренінгу: Розробити бізнес-план інноваційного проекту

Інформація повинна бути структурована за розділами. Основні розділи тренінгу:

- назва інноваційного проекту (ІП) і інноваційного продукту (табл. 1); інноваційна складова проекту на всіх стадіях його виконання;

Назва інноваційного продукту	Тип продукту: спосіб, і пристрій, речовина, ін.

- стислий опис інноваційного проекту та інноваційного продукту;
- відповідність проекту пріоритетним напрямам діяльності інноваційної структури;
- відповідність пріоритетним напрямам розвитку науки і техніки;
- відповідність пріоритетним напрямам соціально-економічного розвитку держави, визначеним законодавчими та урядовими рішеннями;
- вирішення проблем загальнодержавного, регіонального або галузевого характеру, що знайшли своє відображення в рішеннях директивних органів;
- основні технічні параметри та характеристики (назва продукту, його основні фізико-хімічні, механічні та інші характеристики і властивості);
- наявність інноваційної інфраструктури, необхідної для виконання проекту;
- сприяння зміцненню зв'язків між наукою і виробництвом, створення умов для збереження, розвитку і використання науково-технічного потенціалу;
- наявність організаційних рішень виробничого, адміністративного, комерційного або іншого характеру, що істотно поліпшують структуру та якість виробництва і (або) соціальної сфери;
- фінансові показники (необхідний обсяг фінансування; вартість виконання і термін окупності проекту; загальна вартість проекту (у тому числі витрати за роками);
- джерела і умови фінансування проекту (кошти держбюджету; власні кошти; кошти спецрахунку; одержані гранти; кошти міжнародних фондів, інших юридичних та фізичних осіб; кошти інвесторів (у тому числі й зарубіжних); розмір і джерела інвестицій для виконання проекту; гарантії щодо інвестицій та умови їх надання; кредитні ресурси);
- створення спільних підприємств для виконання проекту (якщо в цьому є потреба, вказати з ким саме та з якою метою);
- проведення наукових досліджень, у тому числі НДР і ДКР;
- підготовка дослідного виробництва і випуск дослідної партії інноваційного продукту;
- організація промислового виробництва;

– обсяги виробництва за 5 років дії спеціального режиму інноваційної (інвестиційної) діяльності (обсяг виробництва (у вартісних і натуральних показниках), усього; у тому числі обсяг серійного випуску; експорт продукції (у вартісних і натуральних показниках); постачання за імпортом (номенклатура і обсяг наведені у додатку 1);

– за 5 років після закінчення терміну дії спеціального режиму (обсяг виробництва (у вартісних і натуральних показниках), усього; у тому числі обсяг серійного випуску; експорт продукції (у вартісних і натуральних показниках); постачання за імпортом (номенклатура і обсяг наведені у додатку 1)

Таблиця 1

Назва продукту	Усього	Роки									
		20__	20__	20__	20__	20__	20__	20__	20__	20__	20__

Стислий перелік робіт при створенні інноваційного продукту (табл.2)

Таблиця 2

№ з/п	Найменування робіт	Потрібні обсяги фінансування, тис.грн.
	Разом:	

- сфери застосування інноваційного продукту;
- термін виконання проекту;
- бюджетна і соціальна ефективність проекту;
- сума зборів і відрахувань (за 5 років дії спеціального режиму; надійдуть до бюджету та небюджетних фондів; не надійдуть до бюджету; будуть зараховані на спецрахунки; надійдуть до бюджету та небюджетних фондів за 5 років після закінчення терміну дії спеціального режиму);
- соціальний та інший ефект (кількість задіяних у проекті робочих місць; у тому числі створених додатково; підвищення ефективності праці; поліпшення умов праці; інші види ефекту).

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Гусаріна Н.В. Концепція економічного розвитку та інноваційні активності підприємств в умовах динамічних змін зовнішнього середовища: монографія. Херсон: ПП Вишемірський В.С., 2017. 178 с.
2. Про інноваційну діяльність: Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text>
3. Захарченко В.І., Ковтуненко К. В., Лаптева В. В. Інноваційно-інвестиційний менеджмент : навч. посіб. (конспект лекцій) : для студентів ун-тів; Одес. нац. політехн. ун-т, Ізмаїл. держ. гуманітар. ун-т, Київ. нац. торг.-екон. ун-т. Одеса : Гельветика, 2019. 147 с.
4. Ілляшенко С.М. Інноваційний розвиток: маркетинг і менеджмент знань : монографія. Харків ; Суми : Діса плюс, 2016. 190 с.
5. Інвестиційно-інноваційний менеджмент : навч. посіб. для студентів ВНЗ. Терноп. нац. екон. ун-т ; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. П. П. Микитюка. Тернопіль : Економічна думка ТНЕУ, 2015. 451 с.
6. Інноваційний менеджмент : навч. посіб. Горбовий А. Ю. та ін. ; за ред. д-ра екон. наук, проф. Л. Г. Ліпич ; Ун-т держ. фіск. служби України. Вид. 2-е, випр. і допов. Ірпінь : Ун-т ДФС України, 2019. 285 с.
7. Інноваційний менеджмент : підручник. П. П. Микитюк та ін.; за ред. д-ра екон. наук, проф. П. П. Микитюка ; Тернопіл. нац. екон. ун-т. Тернопіль : ТНЕУ : Економічна думка, 2019. 517 с
8. Інноваційний менеджмент: теорія та практика : навч. посіб. О. А. Гавриш та ін.; Нац. техн. ун-т України "Київ. політехн. ін-т". Київ : НТУУ "КПІ": Політехніка, 2016. - 388 с
9. Інноваційний розвиток підприємства. Підручник за заг. ред. д-р. екон. наук, проф. Микитюка П. П. Тернопіль : ЗУНУ, 2023. 320 с.
10. Копитко М. І. Управління інноваціями : навч. посіб. для самост. вивч. дисципліни у схемах і табл. Львів. держ. ун-т внутр. справ. Львів : ЛьвДУВС, 2019. 291 с

11. Микитюк П. П., Брич В. Я., Микитюк Ю.І., Труш І. М. Управління проектами: підручник. Тернопіль, 2021. 400 с. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/27985>
12. Управління економічними процесами та інноваційний розвиток промислових підприємств в умовах динамічних змін зовнішнього середовища: колективна монографія за заг. ред. д.е.н., проф.. Шарко М.В. Херсон:, 2017. 264 с.
13. Управління інноваціями : навч. посіб. О. І. Гуторов та ін. Вид. 2-ге, допов. Харків : Діса плюс, 2016. 265 с.
14. Федулова Л.І. Управління інноваціями : підручник. Київ. нац. торг.-екон. ун-т. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2016. 547 с.
15. Alfaro-García, V. G., Gil-Lafuente, A. M., & Alfaro Calderón, G. G. (2017). A fuzzy methodology for innovation management measurement. *Kybernetes*, 46(1), 50-66. URL: <https://doi.org/10.1108/K-06-2016-0153>
16. Bajenescu, T. (2017). The business value of innovation management. *FAIMA Business & Management Journal*, 5(2), 40-51. Retrieved from. URL: <https://search.proquest.com/openview/85342296e757e501303a360e6acb5314/1.pdf?pq-origsite=gscholar&cbl=2037693>
17. Ayerbe, C., Dubouloz, S., Mignon, S. & Robert, M. (2020). Management Innovation and Open Innovation: For and Towards Dialogue. *Journal of Innovation Economics & Management*, 32, 13-41. URL: <https://doi.org/10.3917/jie.032.0013>
18. Mykytyuk Yu., Mykytyuk P. Management of an innovative project taking into account risk factors. Actual problems of modern science. Monograph: edited by Matiukh S., Skyba M., Musial J., Polishchuk O. 2021. P.47-57.
19. Mykytyuk P., Semenets-Orlova I., Blishchuk K., Skoryk H., Pidlisna T., Trebyk L. Outsourcing as a tool of strategic planning in public administration. *Studies of Applied Economics*. 2021. Vol.39, No 3 <https://doi.org/10.25115/eea.v39i3.4718> URL: <http://ojs.ual.es/ojs/index.php/eea/article/view/4718/0>
20. Lagodiienko V., Popelo O., Zybareva O., Samiilenko H., Mykytyuk Yu., A. Alsawwaf. Peculiarities of the Management of the Foreign Economic Activity of

Enterprises in Current Conditions of Sustainability. International Journal of Sustainable Development and Planning, 2022. Vol. 17, No. 4, pp.1215-1223. URL: <https://www.iieta.org/journals/ijstdp/paper/10.18280/ijstdp.170420>

21. Mykytyuk P, Natalia Selivanova, Valentyna Borkovska, Nataliia Holiachuk, Mykhailo Huz, Oleksandr Zaitsev. Improving Accounting and Management of Settlements with Foreign Suppliers in the Context of Global Digitalization on the Example of Agricultural Enterprise. Journal of Agriculture and Crops, Volume 8, Number 3, July 2022. [https://arpgweb.com/pdf-files/jac8\(3\)152-163.pdf](https://arpgweb.com/pdf-files/jac8(3)152-163.pdf)

Науково-практичне видання

Юлія Ігорівна МИКИТЮК

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
для проведення практичних занять
«ІННОВАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ»
студентів денної форми навчання
освітньо-професійної програми «Менеджмент»
першого ступеня вищої освіти (бакалавр)
спеціальності 073 «Менеджмент»

Підписано до друку 02.05.2025 р.
Формат 60x84 ¹/₁₆. Гарнітура Times.
Папір офсетний. Друк на дублюкаторі.
Умов. друк. арк. 1.4. Облік.-вид. арк. 1.6.
Тираж 100 прим.

Видавець та виготовлювач
Західноукраїнський національний університет
вул. Львівська, 11, м. Тернопіль 46004

*Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців ДК № 7284 від 18.03.2021 р.*